

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12004/2017-ERU

V Ostravě dne 30. listopadu 2017

Č. j. 12004-3/2017-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-12004/2017-ERU s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající, panem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 14. října 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Paceřice, část obce Husa u nemovitosti č. p. 38 zemní práce v souvislosti se stavbou „TM BTA Liberec LIUSA OK, Vysílač CETIN Husa 38 optický kabel“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 90, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 70 000 Kč (slovy: sedmdesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35517.

Odůvodnění

Dne 20. dubna 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 90 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 7. srpna 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04398-14/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04398/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 16. listopadu 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce související s realizací stavby prováděl účastník řízení na základě Objednávky č. [REDAKCE] uzavřené dne 10. října 2016, jejímž předmětem byly montážní práce na přístupové síti. Objednatelem těchto prací byla společnost ARANEA NETWORK a.s. (dále jen „objednatel“). Práce byly prováděny v souvislosti se stavbou „TM BTA Liberec LIUSA OK, Vysílač CETIN Husa 38 optický kabel“ (dále jen „stavba“).

Správce plynárenského zařízení vydal souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení včetně podmínek pro jejich provádění dne 17. června 2016 pod zn. [REDAKCE]. V bodě 8 stanoviska se uvádí, že v případě použití bezvýkopových technologií (např. protlaku), bude před zahájením stavební činnosti provedeno úplné obnažení plynárenského zařízení a plynovodních přípojek v místě křížení na náklady stavebníka. V případě, že nebude tato podmínka dodržena, nesmí být použita bezvýkopová technologie. Poloha plynárenského zařízení byla správcem plynárenského zařízení vytyčena dne 10. října 2016, o čemž svědčí protokol o vytyčení z téhož dne.

Dne 14. října 2016 došlo v obci Paceřice, část obce Husa u nemovitosti č. p. 38 v důsledku provádění zemních prací (protlaku pod vozovkou) k poškození plynárenského zařízení.

K okolnostem poškození plynárenského zařízení bylo z vyjádření účastníka řízení zjištěno, že plynárenské zařízení nechal vytyčit pracovníkem správce plynárenského zařízení. Jelikož plynář při vytyčení nesmí sdělit hloubku vedení, účastník řízení zvolil hloubku 135 cm od povrchu asfaltu. S protlakem začal okolo 12.00 hodin. V 12.39 hodin začalo silné syčení a byl cítit plyn. Účastník řízení ihned zastavil zařízení a volal na linku společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. Zařízení provádějící protlak (krtek) prorazil plynárenské zařízení přibližně v hloubce 120 cm od asfaltu. Účastník řízení neví, proč se předmětné zařízení dostalo z hloubky 135 cm do hloubky 120 cm. Pod vozovkou byla opuka, kameny.

Správce plynárenského zařízení zajistil jeho opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 257 m³ plynu do ovzduší za dobu 54 minut a k přerušení dodávky plynu 85 konečným zákazníkům (maloodběratelé, domácnosti) po dobu 4 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma

plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 14. října 2016 a z Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 25. října 2016. Vzniklou škodu účastník řízení uhradil.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem zjištěno, že účastník řízení měl před započítím zemních prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a plynárenské zařízení bylo vytyčeno v terénu. Předmětem podnikání účastníka řízení jsou zemní práce (mimo prací konaných hornickým způsobem). Jelikož zemní práce probíhaly bezvýkopovou technologií a účastník řízení si nebyl zcela jist, v jaké hloubce se plynárenské zařízení nachází, měl před započítím prací provést úplné obnažení plynárenského zařízení za účelem zjištění přesné polohy plynárenského zařízení, jinak na sebe jakožto osoba provádějící tyto práce přijímá riziko z případného porušení energetického zařízení. Účastník řízení tedy nepostupoval v souladu podmínkami stanoviska správce plynárenského zařízení.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení většího energetického významu s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše popsané tedy že započal zemní práce, aniž zcela obnažil plynárenské zařízení, ne vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k většímu úniku množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 85 konečným zákazníkům po dobu 4 hodin, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnosti. Skutečnost, že účastník řízení prováděl zemní práce, aniž by předtím provedl úplné obnažení plynárenského zařízení za účelem přesného zjištění jeho polohy, správní orgán hodnotí rovněž jako přitěžující okolnost. Subjekt, jehož předmětem podnikání je provádění zemních prací si měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností.

Při stanovení pokuty naopak nehodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost, neboť si je vědom, že protlak nelze provést jinak než za pomoci stroje.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby podnikající,

která má v tomto řízení obdobné postavení jako právnická osoba uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava